

Men vores støtte betyder ikke, at alle problemer efter vores opfattelse er fuldstændig løst med dette forslag. Vi ved fra høringssvarene, at flere af høringsparterne har stillet det spørgsmål, hvorfor Østersørådet ikke er omfattet af lovforslaget, og det vil jeg da også gerne spørge ministeren om. Man kan i hvert fald se af bemærkningerne, at ministeren ikke har ønsket at tage Østersørådet med, men man kan i de samme bemærkninger også læse, at ministeren er åben over for, at der måske senere kan ske en udvidelse af lovens område. Det tidspunkt burde man måske nok fremrykke.

Til afslutning vil jeg godt henlede ministerens opmærksomhed på, om det ikke var en god idé at fremtidssikre loven, så den også tager højde for, hvad Nævnet for Etnisk Ligestilling har gjort opmærksom på i sit høringssvar, nemlig at det vil være klogt, at det fastslås i bemærkningerne, at hvis der kommer en klageadgangsmulighed i FN-konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, burde denne konvention også være omfattet af loven.

Hr. Søren Søndergaard har tidligere gennem et § 20-spørgsmål spurgt ministeren om inkorporering af bl.a. denne FN-konvention i dansk lov. Dengang fik hr. Søndergaard det svar, at ministeren var i gang med at undersøge sagen, og da hr. Søndergaard ikke siden har hørt andet, må man jo gå ud fra, at det fortsat er tilfældet. Måske var det en god idé, at man tænkte langsigtet i forbindelse med lovforslaget, især når vi nu ved, at ministeriets mange dygtige jurister i forvejen går og tænker mange dybe tanker. Jeg håber, at disse overvejelser fra Enhedslistens side kan indgå i sagens behandling, og kan de forbedre udformningen, ville vi være glade for det.

Vi støtter lovforslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Det er et godt lovforslag, justitsministeren har fremsat her, og det er også et vigtigt lovforslag.

Der bliver flere og flere områder på Menneskerettighedskommissionens område, hvor der bliver individuel klageadgang, altså hvor den enkelte borger kan indklage sin stat, sit fædreland for at krænde de rettigheder, som skulle være beskyttet i henhold til den konvention, det pågældende land har tiltrådt. Det er vigtigt, at det bliver muligt for alle landes borgere at klage over de rettighedskrænkelser, de kan blive udsat for i deres land, og det er også vigtigt, at det

i praksis bliver økonomisk muligt for dem at gennemføre en sådan klage.

Det er et vigtigt skridt, Danmark tager her, og vi bringer os hermed på linje med af de allerførreste lande i verden på det område. Ikke alle nordiske lande har lavet tilsvarende ordninger, men Norge har i hvert fald, og jeg er meget glad og tilfreds med, at Danmark her lægger sig i front i denne sag.

Der er ganske mange betingelser, der skal være opfyldt, før man kan få støtte til en sådan klage. Man skal naturligvis være en enkeltperson og være borger i et af de lande, der har tiltrådt konventionen, man må ikke være anonym, og klagen skal være indgivet senest 6 måneder efter, at den endelige nationale afgørelse er truffet. Det er naturligvis også vigtigt, at alle nationale retsmuligheder er udtømt. Jeg ved personlig fra Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, at en mængde af de klager, den modtager, er klager fra personer, som endnu ikke har udtømt de nationale klagemuligheder, og disse klager vil selvfølgelig blive afvist af Domstolen og blive sendt tilbage til den pågældende person med besked om at udnytte de nationale klagemuligheder optimalt, inden man går til Den Internationale Domstol.

I hvert fald for Menneskerettighedsdomstolen i Straßburgs vedkommende må man sige, at der er tale om en ganske solid succes og også et meget vigtigt instrument til at udbrede kendskabet til menneskerettighederne og konventionens rækkevidde og muligheden for, at enkeltpersoner kan få deres ret og på den måde påvirke de enkelte landes lovgivning. Det er ikke frygtelig mange gange, Danmark er blevet dømt ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, men hver gang har det naturligvis betydet, at vi har måttet tilpasse vores lovgivning efter de henvisninger eller de konklusioner, Domstolen i Strasbourg har draget. Det er altså meget, meget vigtige instrumenter – ikke blot Strasbourgdomstolen, men også de andre kommissioner eller udvalg, man kan klage til vedrørende individuelle rettigheder.

Jeg er også glad for, at i hvert fald noget af den fremtidssikring, som Enhedslisten efterlyste, er taget med i lovforslaget, nemlig at når Danmark tiltræder den frivillige protokol i Konventionen imod Kvindediskrimination, hvor der også vil blive givet individuel klageadgang, kan denne lov også komme på tale.

Jeg synes, forslaget er fremtidsrettet, og jeg synes, det er meget godt dækkende, som det